

**UCHWAŁA NR LXIII/347/22
RADY GMINY W BĘDZINIE**

z dnia 30 sierpnia 2022 r.

w sprawie apelu o podjęcie prac legislacyjnych związanych ze zmianą przepisów ustawy o samorządzie gminnym w zakresie dopuszczalności zmiany granic jednostek samorządu terytorialnego

Na podstawie art.18 ust.1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2022 r. poz. 559, poz. 583, poz. 1005, poz. 1079,1561),

Rada Gminy w Będzinie postanawia:

§ 1.

Wystąpić z Apelem do Posłów na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej i Senatorów Rzeczypospolitej Polskiej oraz Kancelarii Premiera RP i wszystkich podmiotów zainteresowanych tworzeniem dobrego prawa, o podjęcie prac legislacyjnych w celu zmiany przepisów ustawy o samorządzie gminnym, w zakresie dotyczącym dokonywania zmian granic jednostek samorządu terytorialnego.

§ 2.

Ustala się treść apelu, o którym mowa w § 1 w brzmieniu zawartym w uzasadnieniu niniejszej uchwały.

§ 3.

Wykonanie uchwały, w tym wybór jej adresatów powierza się Wójtowi Gminy Będzino

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy
w Będzinie

Andrzej Nożykowski

Uzasadnienie

Apel o podjęcie prac legislacyjnych związanych ze zmianą przepisów ustawy o samorządzie gminnym w zakresie dopuszczalności zmiany granic jednostek samorządu terytorialnego.

Rada Gminy w Będzinie wzywa wszystkie osoby i podmioty uczestniczące w procesie tworzenia dobrego prawa oraz wszelkie instytucje, które w zakresie swojego działania mają wpływ na poprawę jakości sprawowania władzy publicznej oraz rozwój samorządności, o podjęcie lub włączenie się w poparcie działań, mających na celu zmianę przepisów Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, w zakresie dotyczącym dokonywania zmiany granic administracyjnych jednostek samorządu terytorialnego.

Wystąpienie niniejsze jest owocem doświadczeń, jakie stało się udziałem mieszkańców Gminy Słupsk. Rozporządzeniem z dnia 25 lipca 2022 roku w sprawie ustalenia granic niektórych gmin i miast i nadania niektórym miejscowości statusu miasta (Dz.U. z 2022 r. poz. 1597), Rada Ministrów zmieniła granice Gminy Słupsk, odbierając na rzecz innego samorządu ponad 900 ha powierzchni Gminy wraz z infrastrukturą.

Nie tylko utrata terytorium wraz z infrastrukturą i nakładami mieszkańców gminy (bez żadnego odszkodowania) ale przede wszystkim towarzyszące zmianom poczucie wykluczenia i bezradności, jest podstawą negatywnej oceny działań sąsiedniej gminy i władz państwowych dokonujących zmian. Podziały i utrata zaufania wywołane tą szkodliwą decyzją, będą bardzo trwałe. W efekcie uznaniowego stosowania aktualnych przepisów, prawo do samorządu, rozumiane jako możliwość gospodarowania, połączonej więzami wspólnoty ludzi, na niezmiennym terytorium, przestaje być prawem stabilnym. Bezradność, którą odczuwają ludzie powstaje w efekcie dopuszczalnej przez prawo możliwości wnioskowania przed jedną gminę o odebranie znacznej części terytorium innej gminie. Bezradność jest owocem niepewności, gdyż do końca trwania procedury nikt nie wie, w jakim zakresie samorząd zostanie ostatecznie pozbawiony terytorium. Poczucie wykluczenia, to praktyczna konsekwencja tego, że żadne wyniki aktywności społecznych, konsultacji i protestów, nie są brane pod uwagę. Głos ludzi najbardziej zainteresowanych jest w praktyce pomijany – nawet kiedy jest to głos jednoznaczny i wyraźny.

Rada Gminy w Będzinie, wzywając do rozpoczęcia prac nad zmianami przepisów dotyczących warunków zmiany granic samorządów przekonana jest, iż obowiązujące obecnie i niezmienniane przez wiele lat przepisy straciły swoją aktualność. Pomyślane na początku „polskiej drogi samorządowej” jako instrument tworzenia się samorządów i kształtowania granic gmin, teraz wywołują poczucie krzywdy i niesprawiedliwości. Kiedy już więcej niż jedno pokolenie wyrosło na obecnym systemie samorządowym, potrzebę dowolnego kreowania granic musi zastąpić potrzeba stabilności i pewności prawa do terytorium. Nie sposób, nie mając pewności trwałości granic samorządu inwestować w infrastrukturę, która może być praktycznie w każdym czasie odebrana, bez zapewnienia realnego wpływu społeczeństwa na podejmowane decyzje i bez żadnego odszkodowania za nakłady pozostawione na odbieranych terytoriach. To uniemożliwia rozwój i niszczy zapał rozwojowy samorządów.

Z tego względu, nie tylko na bazie własnych doświadczeń, ale wsłuchując się w głosy innych samorządowców, prosimy o pilne podjęcie działań w celu zmiany przepisów, poprzez:

-Ograniczenie możliwości zmian granic samorządów na wniosek tylko do przypadków zgodnego działania wszystkich zainteresowanych zmianą samorządów (nigdy zaś na wniosek jednego samorządu przeciw drugiemu).

-Pozostawienie możliwości dokonywania zmian granic przez władze państwowe z urzędu, jednak przy wyraźnym

wskazaniu kryteriów, jakie muszą być spełnione dla dokonania takiej zmiany i ograniczenie ich częstotliwości,

-Poddanie kontroli sądowej aktu prawnego władz państwowych, dokonującego zmian granic jednostek samorządu.

-Ustalenie jasnych kryteriów słusznego odszkodowania za infrastrukturę przekazywaną z urzędu innemu samorządowi i dopuszczenie drogi sądowej w tym zakresie, zarówno co do zakresu odszkodowania jak i jego realizacji.